

De vier V's

Column

Frans Debets, directeur Debetsbv

De energietransitie is vooral een elektriciteitstransitie.

In Nederland wordt nu ruim 10 procent van de stroom op duurzame wijze opgewekt, maar in Duitsland ligt dit al op 30 procent.

Zet de groei door, dan is ergens in de toekomst het grootste deel van onze stroom duurzaam. Dus waarom investeren in stroombesparende maatregelen? Voor het klimaat hoeft je het niet te doen, de stroom is immers al klimaatonschuldig opgewekt.

Kostenreductie is ook een reden om te besparen. De stroomprijs op de vrije markt is enorm gedaald, maar door de energiebelasting is stroom toch nog een forse kostenpost. Wordt straks een groot deel van de stroom door windmolens en zonnepanelen opgewekt dan wordt

het prijsmodel waarschijnlijk anders.

Als het systeem er eenmaal staat, zijn er bijna geen variabele kosten meer; wind en zon kosten immers niets. Afschrijvingskosten zijn dan de belangrijkste kostenpost. En dat verandert niet als het systeem wordt afgeschakeld omdat je zo nodig wilt besparen.

Er komt dan misschien een bekostigingssysteem dat niet is gebaseerd op de feitelijke productie of afname, maar op het beschikbare vermogen. Dan krijgt besparen een andere dynamiek. Wellicht gaat het vastrecht fors omhoog en de kilowattuurprijs naar beneden. We betalen dan met zijn allen de noodzakelijke infrastructuur en het gebruik daarvan is bijna gratis.

Iets vergelijkbaars zien we bij de

drinkwaterlevering. Al jaren daalt het drinkwaterverbruik per persoon.

Twintig jaar geleden gebruikten we meer dan 132 liter per persoon per dag, nu gebruiken nu is dat rond de 120 liter. Tegelijkertijd is de prijs gedaald. De prijs per kubieke meter (duizend liter) daalde in Fryslân van 1,28 euro in 2008 naar 1,12 in 2014.

Maar de vastrechtprijs steeg van 26,50 naar 42,40, dus met 60 procent. Besparen op drinkwater heeft vrijwel geen effect meer op uw rekening,

Volgt stroomlevering een zelfde weg dan lijkt het verstandig naar een zo laag mogelijk elektrisch aansluitvermogen te streven, want dat is een basis voor de vastrechtberekening. De trend is echter dat de aansluitvermogens groter worden omdat we steeds verder elektrificeren. Moderne huizen hebben geen gas meer en wellicht gaat de auto op benzine of diesel ook verdwijnen. Maar met de verwarming op een warmtepomp, een eigen laadpaal en een groot zonvermogen op het dak

Die extra vrieskist in de schuur is een energievreter, doe hem de deur uit

red je het niet meer met de standaard 25 Amp aansluiting.

Overweeg eens tegen deze trend in te gaan, dus niet *all electric* te worden en wel te werken aan besparing. Verwarm uw supergeïsoleerde huis met een moderne houtkachel, zet een zonneboiler op het dak. Laad uw auto niet op met een snellader maar gebruik de uren waarin u geen ander verbruik heeft. En bespaar op stroomverbruik.

Gebruik daarbij het 4 V-model. De eerste V is van verwijderen. Die extra vrieskist in de schuur is een energievreter, doe hem de deur uit. De tweede V is van verminderen: eerder de

thermostaat omlaag, kleinere lampen, bewegingsschakelaars, consequent apparaatuur echt afschakelen. Verbeteren is de derde optie: regel uw systemen beter in, ga verder met isoleren. De vierde is vervangen: gloeilampen voor led; oude verwarming vervangen door HR; oud dubbelglas door de nieuwste HR++ variant. Een extra V is voorkomen van piekgebruik. Probeer het verbruik te verdelen over de dag en de week zodat u toe kan met een beperkt aansluitvermogen. Een mooi voorbeeld is de wasmachine waarin het warme water van de zonneboiler komt. De piekstroom die het verwarmen kost wordt zo vermeden. De stofzuiger op accu is ook een voorbeeld: hij laadt acht uren op om een kwartier te kunnen zuigen, de hoge stroompiek wordt vervangen door een vlakke laadstroom.

Dit alles dus gericht op dat ene doel: voorkomen dat uw aansluiting verzwaard moet worden en u op extra kosten wordt gejaagd.